

ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը և արտարժույթի շուկաները
Ամսական տեսություն
(Նոյեմբեր 2018թ)

Հարգելի այցելու,

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից ներկայացված Ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների ամսական տեսությունը հրապարակվում է ամսական հաճախականությամբ և իրենից ներկայացնում է ՀՀ ֆինանսական շուկաներում իրականացված գործարքների ամփոփ վերլուծություն: Այն իր մեջ

պարունակում համաշխարհային ապրանքային և ֆինանսական շուկաներում տեղի ունեցած գործընթացների ու միտումների ամփոփ տեղեկատվություն. ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ամսական ցուցանիշների դիտարկում. ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային քաղաքականության ընթացքում իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև պետական, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկաների և միջբանկային շուկաներում կնքված գործարքների վերաբերյալ ամփոփ վերլուծություն:

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից համաշխարհային ֆինանսական շուկաների զարգացումների վերլուծության նպատակը այս շուկաներում տեղի ունեցող գործընթացները տեսանելի դաշտում պահելն ու դրանց ազդեցությունը ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, ՀՀ ներքին ֆինանսական շուկայի և ընդհանրապես՝ երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա հասկանալն է, ինչը, նկատի ունենալով ազդեցությունների լազային(ժամանակային առումով խզված) բնույթը, կարևոր է մեր տնտեսության համար ապագա զարգացումների կանխատեսման տեսանկյունից: Մյուս կողմից՝ համաշխարհային կապիտալի շուկաներում ներդրողներ են նաև ՀՀ սուբյեկտները(ԿԲ, կենսաթոշակային ֆոնդեր, այլ ինստիտուտներ և անհատներ), ինչը ևս կարևոր է դարձնում այստեղ ընթացող զարգացումների վերլուծությունը: Այս՝ ամսական պարբերականությամբ հրապարակվող տեսությունը ամփոփում է ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, համաշխարհային ապրանքային(մետաղներ, էներգակիրներ, պարենային ապրանքներ), արժույթային(դոլարի ինդեքս, եվրո, ՌԴ ռուբլի) և կապիտալի(զարգացող և զարգացած երկրների ֆոնդային ինդեքսներ և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերություններ) շուկաներում տեղի ունեցող զարգացումների վերլուծությունը: Ամսական տեսությունը հիմնվում է Investing.com հարթակի հրապարակած վիճակագրության վրա, իսկ վերլուծությունների հիմքում Reuters գործակալության տեղեկատվական ու վերլուծական հրապարակումներն են և սեփական դիտարկումները: ՀՀ սոցյալ տնտեսական վիճակի հետ կապված հիմնական ցուցանիշների ներկայացումը նպատակ ունի ներկայացնել ՀՀ տնտեսական ակտիվության, տնտեսության հիմնական ճյուղերի զարգացումների, սպառողական և արդյունաբերական գների ինդեքսների, արտաքին ապրանքաշրջանառության և բնակչության միջին ամսական աշխատավարձերի ընդհանուր միտումները, ինչը թույլ է տալիս գնահատել Ֆինանսական շուկաների վրա մակրոտնտեսական և սոցյալ-տնտեսական ընդհանուր վիճակի ազդեցությունները: ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում ներկայացված են ԿԲ կողմից կիրառվող անուղղակի գործիքների կիրառումը, դրանց շրջանակներում իրականացված գործարքները, ինչպես նաև դրամական զանգվածի կառուցվածքը և դրանում իրականացվող փոփոխությունները: ՀՀ արտարժույթի շուկայի հետ կապված ներկայացված են ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի, ՌԴ ռուբլու բորսայական, արտաբորսայական, ներբանկային և միջբանկային գործարքները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի շուկայում իրականացված գործառնությունները: Արժեթղթերի շուկայի վերլուծությունը բաղկացած է պետական և կորպորատիվ

արժեթղթերի շուկաների հետ կապված դիտարկումներից: Պետական պարտատոմսերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են առաջնային շուկայում դրանց տեղաբաշխումները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող հետգնումները, բորսայական և արտաբորսայական շուկաներում կնքվող գործարքները, գործակալ բանկերի կողմից բորսայական գնանշումները, ինչպես նաև պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի փոփոխությունները: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են բորսայական և արտաբորսայական տեղաբաշխումները, բորսայական շուկայում կնքված գործարքները, դրանց շուկա ստեղծողների գնանշումները: Միջբանակային շուկայի վերլուծությունն իրենից ներկայացնում են միջբանակային վարկային, սվոփ և ռեպո շուկաների ամփոփ դիտարկումներ:

Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի կողմից ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների վերաբերյալ հրապարակվող ամփոփագրի տեղեկատվական հիմքերն են ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության, ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ հրապարակումները և վիճակագրական աղբյուրների բազաները: Ձեզ ներկայացվող վիճակագրական աղյուսակների, գծապատկերների և ներկայացվող տվյալների մի մասը նշված մարմինների կողմից օրական կտրվածքով հրապարակվող տվյալների համախմբման արդյունք են:

Սույն վիճակագրական նյութերը, վերլուծությունները և դիտարկումները ՀՊՏՀ Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի մտավոր սեփականությունն են և դրանցից օգտվելու դեպքում հղումը կենտրոնի կայքին պարտադիր է:

«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն

Երևան, Նալբանդյան 128, թիվ 3 մասնաշենք Հեռ.՝ (+37410) 593-479 Էլ. փոստ՝ info@amberd.am

Բովանդակություն

Ամփոփում.....	5
1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ	7
2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ	11
3. Արտարժույթի շուկաներ.....	13

Ամփոփում

Ամփոփելով 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում և արտարժույթային շուկաներում կնքված գործարքներն ու իրադարձությունները՝ առանձնացնեք հետևյալը.

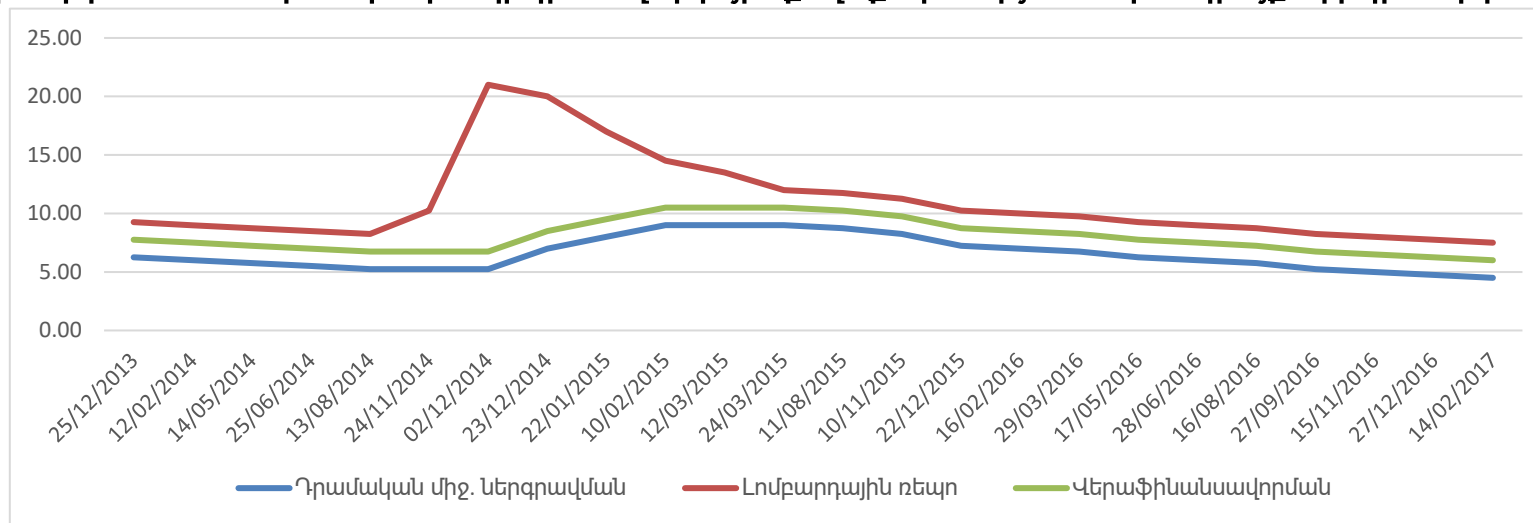
1. 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակել է անփոփոխ պահել դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները:
2. Ամսվա ընթացքում կնքվել է 4 ռեպո գործարք՝ 434,800,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ լոմբարդային ռեպո գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել: Նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 5 ռեպո գործարք, մինչդեռ լոմբարդային ռեպոյով գործարք չէր կնքվել: Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքներ ինչպես նախորդ ամիս, այս ամիս ևս չեն կնքվել: Դրամական միջոցների ներգրավմամբ կնքվել է 3 գործարք՝ 104,000,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով, ինչը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է շուրջ 70 տոկոսով:
3. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում հունից ամսից ի վեր առաջին անգամ կնքվել արտարժույթի ներգրավման սվոփ գործարք 16,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով:
4. Դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում կնքվող գործարքների արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկը նպաստել է իրացվելիության ավելացմանը: ՀՀ կենտրոնական բանկի նոյեմբեր ամսվա գործարքների արդյունքում էական տատանումներով հանդերձ փողի բազան ամսվա վերջին սկզբի համեմատ աճել է 1 տոկոսով: Փողի բազայի կառուցվածքում շուրջ 47 տոկոսը եղել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը, ինչը նախորդ ամսվա համեմատ գրեթե չի փոփոխվել:
5. Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:
6. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 390,717,323 ԱՄՆ դոլար՝ 485.65 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 411,950,129 ԱՄՆ դոլար՝ 486.91 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 1.60 տոկոս աճի պայմաններում նոյեմբեր ամսին հոկտեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը նվազել է 1.62 տոկոսով, իսկ վաճառքն նվազել է 5.67 տոկոսով:

7. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել և վաճառվել է 78,500,000 ԱՄՆ դոլար՝ 486,15 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին գործարքների ծավալն աճել է 89.84 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն աճել է 0,20 տոկոսով:
8. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 54,276,184 Եվրո՝ 550,02 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 79,603,141 Եվրո 554,02 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի 4 տոկոս նվազելու պայմաններում հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 14.70 տոկոսով՝ 0.79 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 5 տոկոս նվազման պայմաններում նոյեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 20.21 տոկոսով 0.87 փոխարժեքի նվազման դեպքում:
9. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 7,621,498,017 ռուբլի 7.28 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 2,774,752,631 ռուբլի 7.36 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 2.29 տոկոսով շուրջ 0.47 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 18.41 տոկոսով 0.67 տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ

2018թ. նոյեմբար ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվել են բաց շուկայական գործառնություններ, կիրառվել են մշտական հնարավորության գործիքներ, մինչդեռ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները մնացել են անփոփոխ: Տոկոսադրույքների փոփոխության դինամիկան 2013-2018թթ. ցույց տանք գծապատկերի միջոցով.

Գծապատկեր 1. ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների դինամիկան 2013-2018թթ.

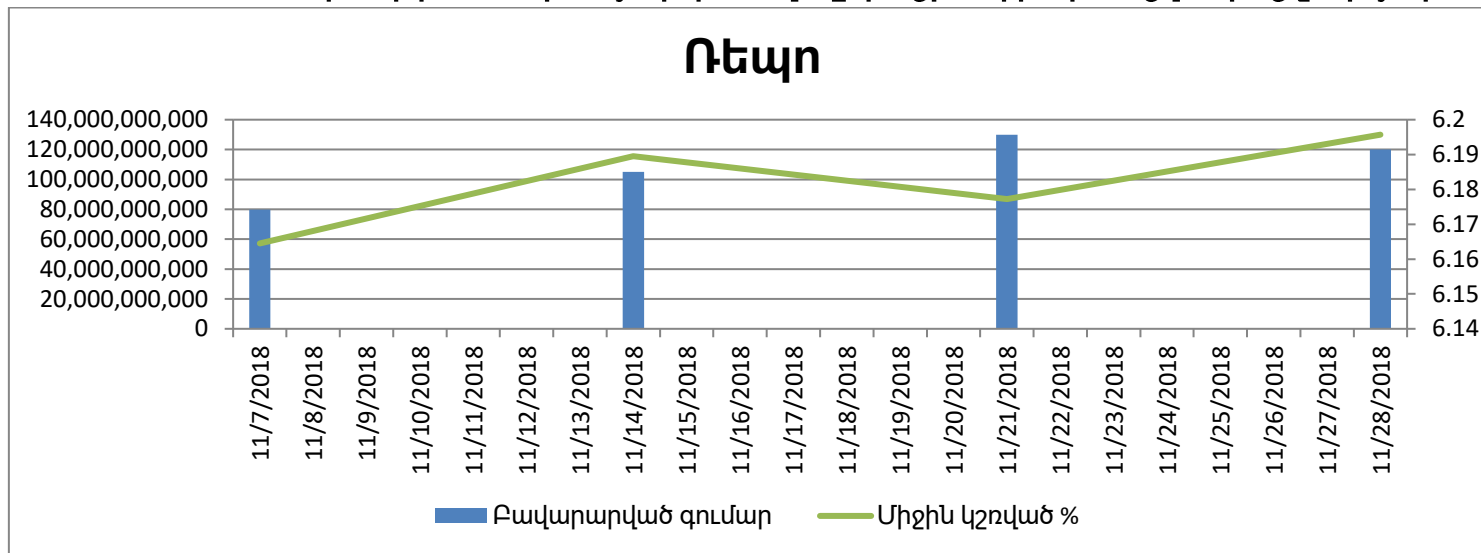

2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքները չի փոփոխել: 2018թ. նոյեմբերի վերջի դրությամբ սահմանված են եղել դրամավարկային քաղաքականության հետևյալ տոկոսադրույքները՝

- դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույք - 4,5%,
- լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույք - 7,5%,
- վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք - 6%:

2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում իրականացրել է հիմնականում իրացվելիության ավելացմանը միտված բաց շուկայական գործառնություններ: Այսպես, 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ռեպո գործիքով կնքվել է 4 գործարք 434,800,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, մինչդեռ դրամական միջոցների սակարկության գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել: Միաժամանակ նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 5 ռեպո գործարք, 8 տոկոսով մեծ գործարքի ծավալով: 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում կազմակերպած գործառնությունների արդյունքները ներկայացնենք աղյուսակի միջոցով.

Գժապատկեր 2. 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում իրականացված բաց շուկայական գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել:

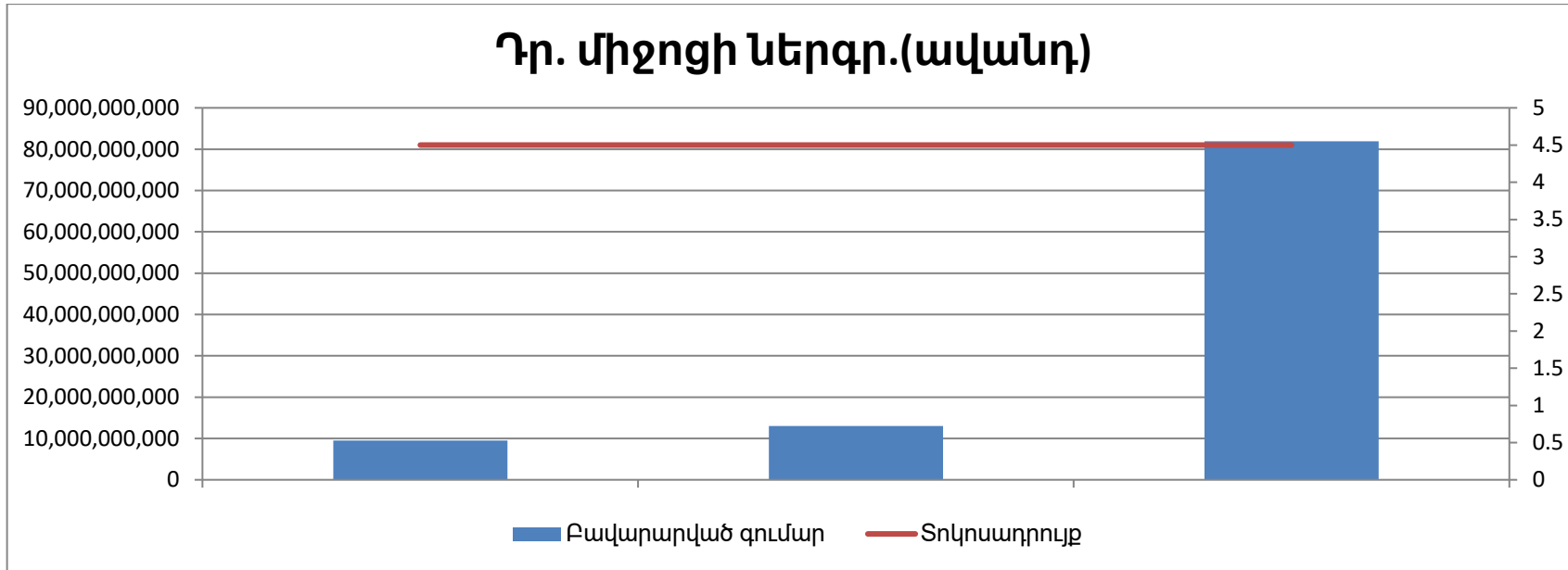
Բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում իրականացված ռեպո գործարքների ժամկետայնությունը եղել է 7 օր:

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում կնքվել է 4 ռեպո գործարք 434,800,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, 6.18 միջին կշռված տոկոսադրույքներով: Հարկ է նշել նաև, որ առաջարկված գումարը 14.66 տոկոսով գերազանցել է բավարարված ծավալին: Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում կնքված ռեպո գործարքներին մասնակցել են 7 -10 մասնակիցներ:

Ընդհանուր առմամբ 2018թ. նոյեմբեր ամսին ՀՀ ԿԲ-ն բաց շուկայական գործառնություններ իրականացնելիս նպաստել է իրացվելիության ավելացմանը:

2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում կիրառվել են միայն դրամական միջոցների ներգրավման (նպաստում է իրացվելիության կրճատմանը) գործարքներ: Ամսվա ընթացքում լոնբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ որևէ գործարք չի կնքվել, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի կիրառմամբ կնքվել է 3 գործարք՝ 104,000,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Համեմատելով հոկտեմբեր ամսվա համապատասխան ցուցանիշների հետ՝ նշենք, որ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների ծավալը աճել է շուրջ 70 տոկոսով:

Գծապատկեր 3. 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Բոլոր տեսակի գործարքների ժամկետը կազմել է 1 օր: Մասնակիցների առավելագույն քանակն արձանագրվել է նոյեմբերի 14-ին՝ դրամական միջոցների ներգրավման շրջանակներում. գործարքին մասնակցել են 13 մասնակիցներ: Ամսվա ընթացքում տեղի ունեցած մյուս գործարքին մասնակցել են 3-4 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակահատվածում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքները կնքվել են 4,50 տոկոսով: Համեմատելով նախորդ ամսվա հետ՝ նշենք, դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքները նախորդ ամսվա համեմատ չեն փոխվել:

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների առավելագույն ծավալն արձանագրվել է նոյեմբերի 14-ին՝ 81,9 00,000,000 ՀՀ դրամ:

Լոնբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ գործարքներ չեն կնքվել:

Դրամական միջոցների ավելցուկների և պակասուրդների նման տատանումները առևտրային բանկերի մոտ հիմնականում պայմանավորված են պահուստավորման փոփոխությամբ և ՀՀ առևտրային բանկերի իրացվելիության ավելցուկով:

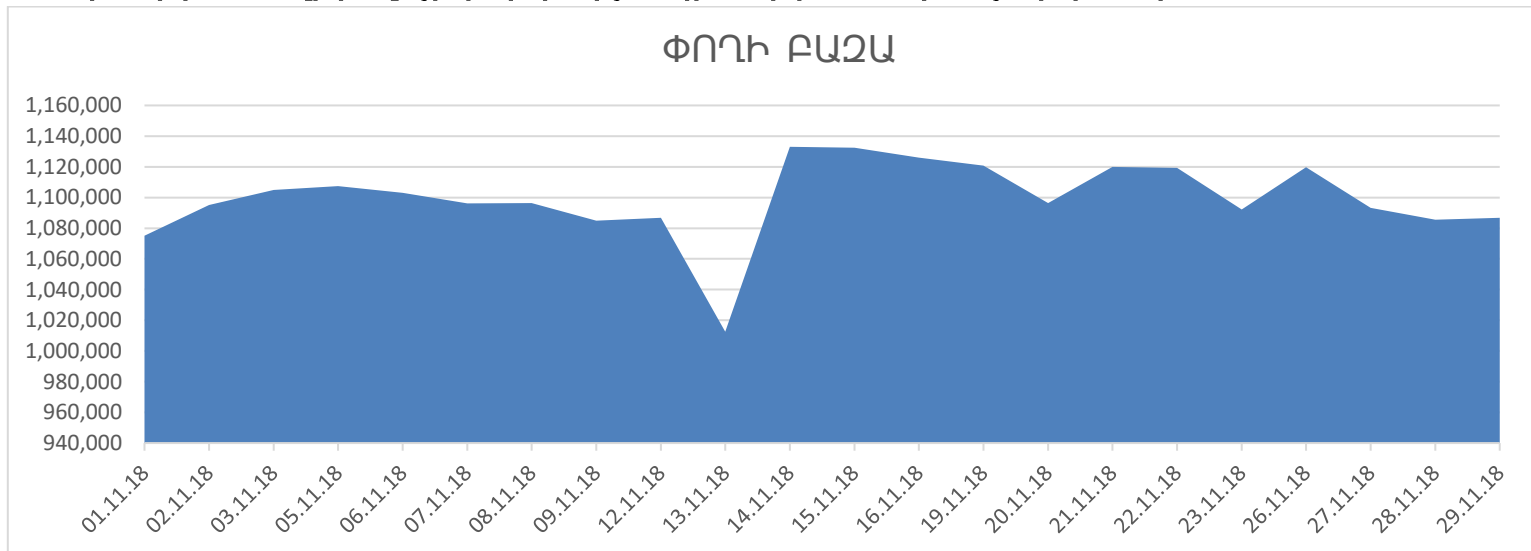
Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում կնքվել է նաև Արտարժույթի ներգրավման սվոփ գործիքով 1 գործարք 16,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով՝ 4.35 սփոթ տոկոսադրույքով:

2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ ԿԲ-ն մշտական հնրավորության գործիքների միջոցով նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ

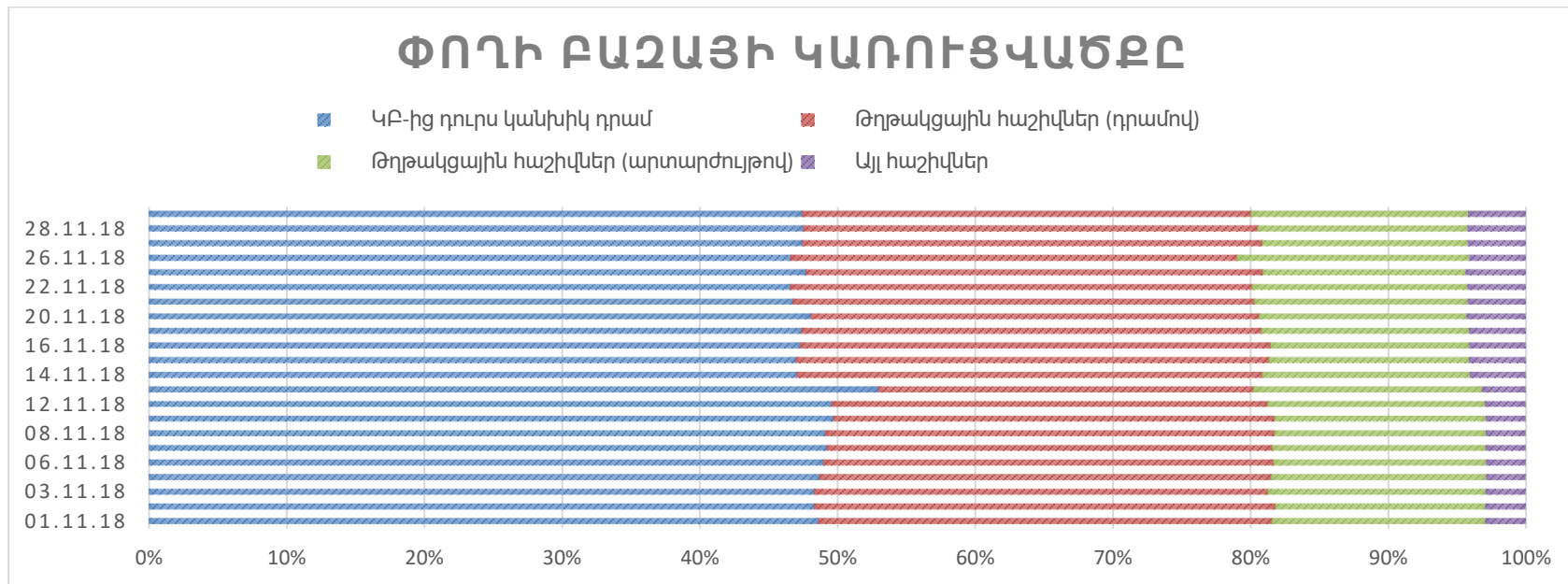
2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում փողի բազան էական տատանումներով հանդերձ, դրսևորել է հիմնականում նվազման միտում: Նոյեմբեր ամսվա սկիզբը նշանավորվել է փողի բազայի որոշակի աճով, որը տևել է մինչև նոյեմբերի 5-ը: Հետագա օրերի ընթացքում փողի բազան կտրուկ անկումներ է ունեցել և նոյեմբերի 13-ին հասել է ժամանակահատվածի նվազագույն մեծությանը: Նոյեմբերի 13-ին փողի բազան նոյեմբերի 5-ի նկատմամբ նվազել է շուրջ 9 տոկոսով: Հաջորդ օրը փողի բազան կտրուկ աճել է 12 տոկոսով՝ արձանագրելով ամսվա առավելագույն մեծությունը: Այնուհետև փողի բազան որոշակի տատանումներով հանդերձ հիմնականում նվազման միտում է դրսևորել, իսկ հետագա օրերի ընթացքում գերազանցապես նվազել: Ամսվա վերջին փողի բազայի մեծությունը գերազանցել է ամսվա սկզբի մեծությանը 1 տոկոսով: Փոփոխություններն հիմնականում պայմանավորված են եղել առևտրային բանկերի ՀՀ կենտրոնական բանկում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդների փոփոխություններով, ինչպես նաև ԿԲ վարվող դրամավարկային քաղաքականությամբ:

Գծապատկեր 4. Փողի բազայի փոփոխության դինամիկան 2018թ. նոյեմբեր ամսին

Կառուցվածքային առումով փողի զանգվածի մեջ հիմնական տեսակարար կշիռը կազմել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը՝ դիտարկվող ժամանակաշրջանում տատանվելով 46-ից 52 տոկոսի սահմաններում: Փողի բազայի կառուցվածքում զգալի է նաև ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվների տեսակարար կշիռը: Վերջինս նոյեմբեր ամսվա ընթացքում տատանվել է 27-ից 34 տոկոսի սահմաններում: Արտարժույթով թղթակցային հաշիվների և այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը փողի բազայի կառուցվածքում համեմատաբար փոքր է: Նոյեմբերի 29-ի դրությամբ արտարժույթային հաշվի տեսակարար կշիռը կազմել է 15.7%, իսկ այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը 4.2%: Ինչ վերաբերում է ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվներին և ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռներին, ապա վերջիններս նույն օրվա դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 47.6% և 33%:

Գծապատկեր 5. Դրամական զանգվածի կառուցվածքը 2018թ. նոյեմբեր ամսին

3. Արտարժույթի շուկաներ

Արտարժույթի բորսայական շուկա

Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:

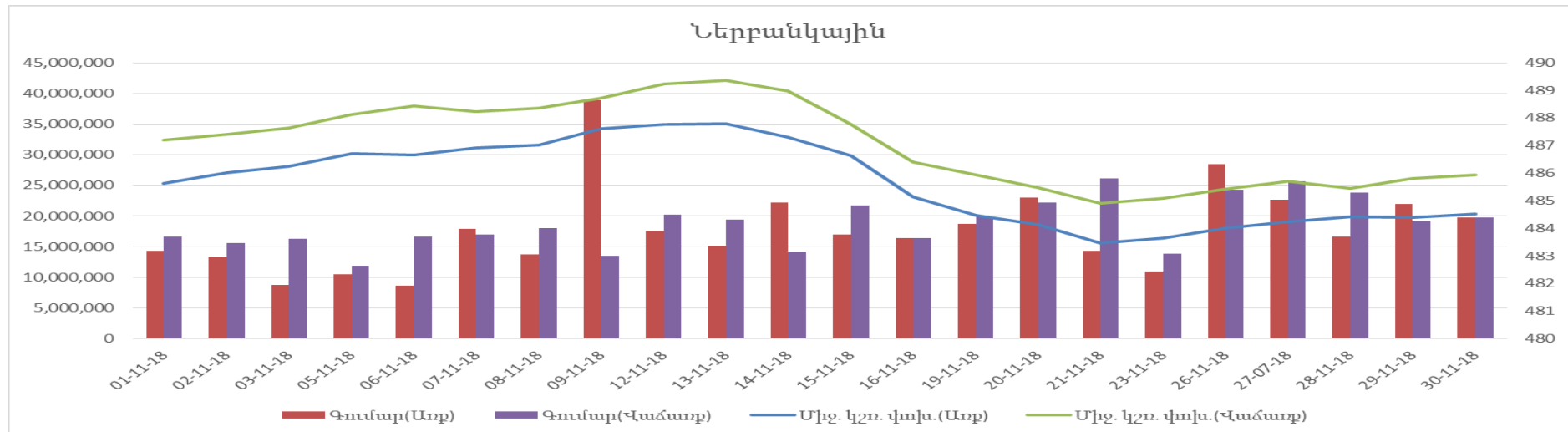
Արտարժույթի արտաբորսայական շուկաներ

Արտարժույթի արտաբորսայական շուկայում Նոյեմբեր ամսին գործարքներ են կնքվել ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլիով:

ԱՄՆ դոլար

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 390,717,323 ԱՄՆ դոլար՝ 485.65 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 411,950,129 ԱՄՆ դոլար՝ 486.91 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 1.60 տոկոս աճի պայմաններում նոյեմբեր ամսին հոկտեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը նվազել է 1.62 տոկոսով, իսկ վաճառքն նվազել է 5.67 տոկոսով:

Գծապատկեր 6 . 2018թ. Նոյեմբերին ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

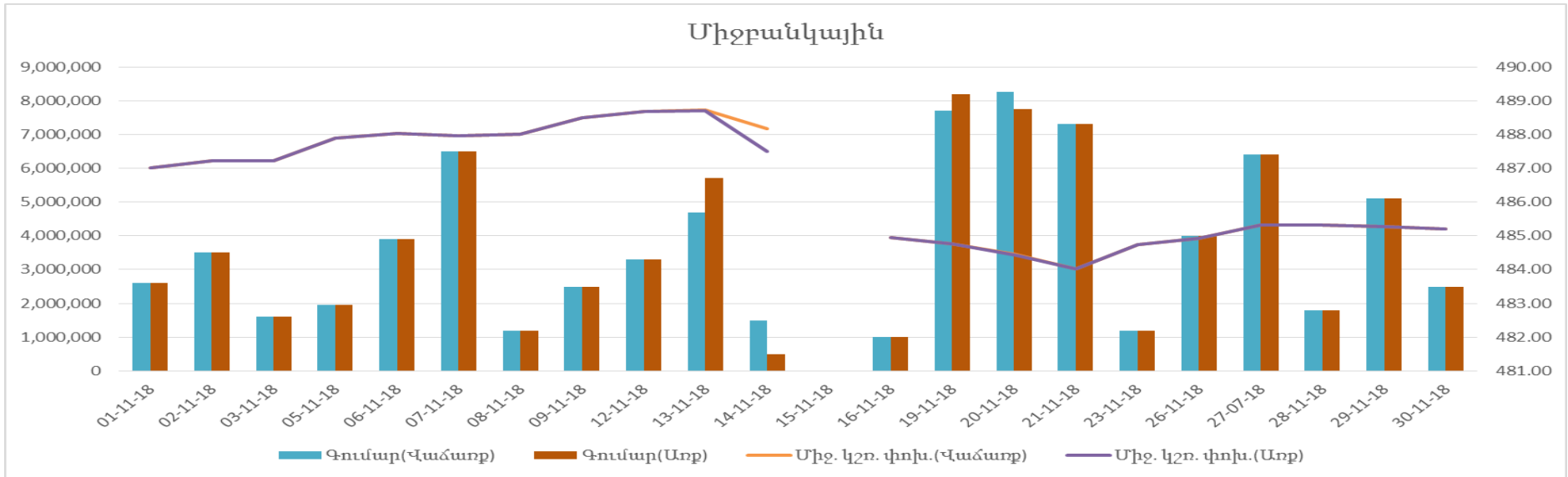

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը դրսևորել է հիմնականում անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 0.23 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը չի փոխվել: ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի անկայունությունը, ըստ երևույթին, պայմանավորված է ՌԴ Ռուբլու ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ամրապնդմամբ և ՀՀ տնտեսության ՌԴ արժույթից կախվածությամբ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 1.03 (նոյեմբերի 28) - ից 1,80 (նոյեմբերի 3)- ի միջև:

Ինչ վերաբերում է Առքի և Վաճառքի գործարքների ծավալին, նոյեմբեր ամսին ԱՄՆ դոլար ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել: Գործարքների ծավալները անկայուն միտում են դրսևորել ամսվա ընթացքում, մասնավորապես, առքի գործարքների ծավալները տատանվել են 8,582,913 (նոյեմբերի 6) ԱՄՆ դոլարից մինչև 38,916,241 (նոյեմբերի 9) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում, իսկ վաճառքի գործարքի ծավալները տատանվել են 11,885,259 (նոյեմբերի 5) ԱՄՆ դոլարից 26,097,778 (նոյեմբերի 21) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում:

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել և վաճառվել է 78,500,000 ԱՄՆ դոլար՝ 486,15 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին գործարքների ծավալն աճել է 89.84 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն աճել է 0,20 տոկոսով:

Գծապատկեր 7. 2018թ. նոյեմբեր ամսին միջբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

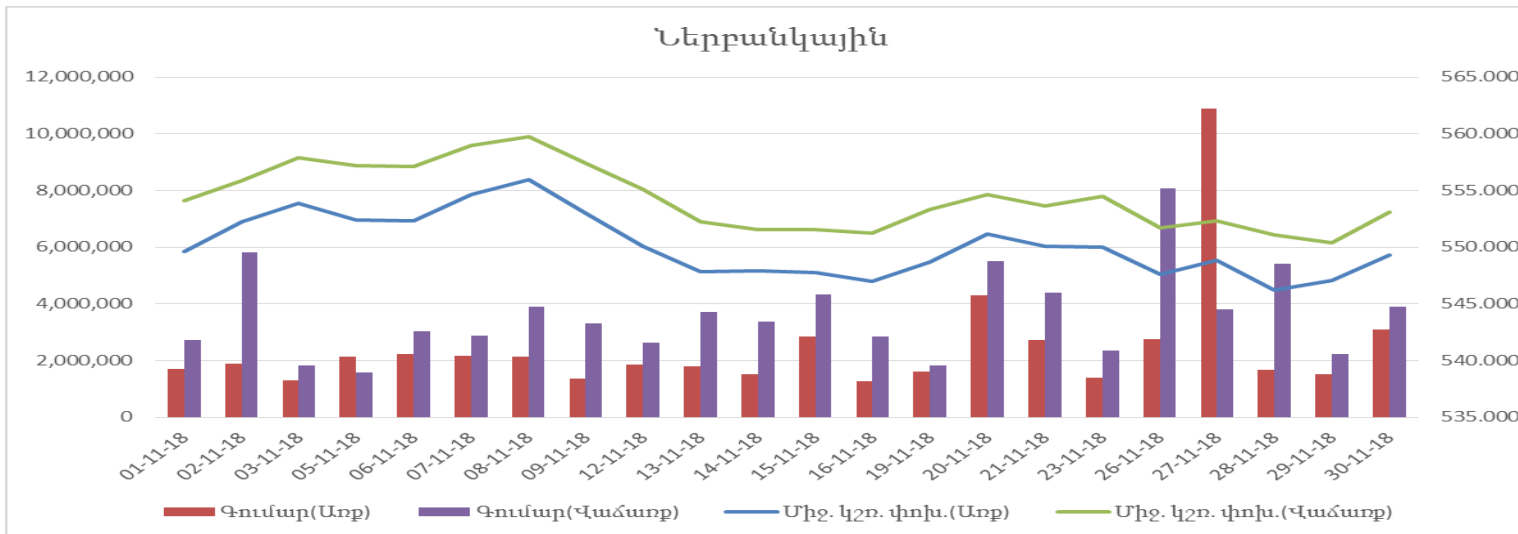

Միջբանկային արտարժույթային շուկայում ամենաշատ ԱՄՆ դոլար գնվել է նոյեմբերի 19-ին՝ 8,200,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,76 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, ամենաշատ ԱՄՆ դոլար վաճառվել է նոյեմբերի 20-ին՝ 8,250,000՝ 484.45 76 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ամենաքիչը գնվել է նոյեմբերի 14-ին՝ 500,000 ԱՄՆ դոլար՝ 487,50 դրամ՝ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և վաճառվել է նոյեմբերի 16-ին՝ 1,000,000 ԱՄՆ դոլար՝ 484,95 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով:

Եվրո

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 54,276,184 Եվրո՝ 550,02 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 79,603,141 Եվրո 554,02 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի 4 տոկոս նվազելու պայմաններում հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 14.70 տոկոսով՝ 0.79 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 5 տոկոս նվազման պայմաններում նոյեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 20.21 տոկոսով 0.87 փոխարժեքի նվազման դեպքում:

Գծապատկեր 8. 2018թ. Հուլիս ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Եվրոյով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյի փոխարժեքը էականորեն տատանվել է, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի դրությամբ նվազել է 0.05 տոկոսով (549.626 ՀՀ դրամից դառնալով 549.346 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազել է 0.18 տոկոսով (554.13 ՀՀ դրամից դառնալով 553.12 ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 3.27 (նոյեմբերի 29)-ից 5.0 (նոյեմբերի 2)-ի միջև: Փոխարժեքը ամսվա ընթացքում դրսևորել է անկայուն միտում: Նոյեմբերի 30-ի դրությամբ առքի փոխարժեքը կազմել է 549.346 վաճառքինը՝ 553.12 ՀՀ դրամ:

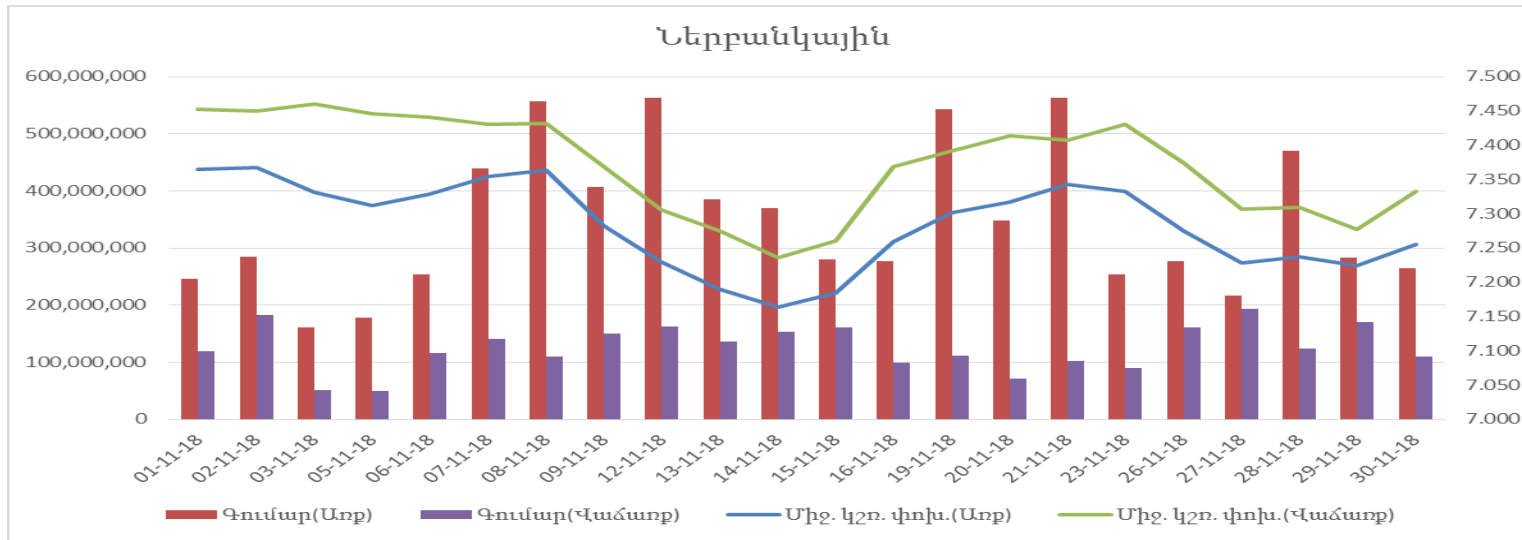
Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալին, ապա Եվրո ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել, ընդ որում, վաճառքի ծավալը շուրջ 1.5 անգամ մեծ է եղել առքի ծավալից: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել են նոյեմբերի 11-ին՝ 10,878,245 Եվրո (548.893 փոխարժեքով), իսկ վաճառքինը արձանագրվել է նոյեմբերի 26-ին՝ 8,072,025 Եվրո(551.74փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ Եվրոն գնվել նոյեմբերի 16-ին՝ 1,266,603 Եվրո (547.023 փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել է նոյեմբերի 5-ին՝ 1,594,630 (557.24փոխարժեքով):

Արտարժույթի միջբանկային շուկայում հուլիս ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

ՌԴ Ռուբլի

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 7,621,498,017 ռուբլի 7.28 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 2,774,752,631 ռուբլի 7.36 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբեր ամսին Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 2.29 տոկոսով շուրջ 0.47 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է 18.41 տոկոսով 0.67 տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:

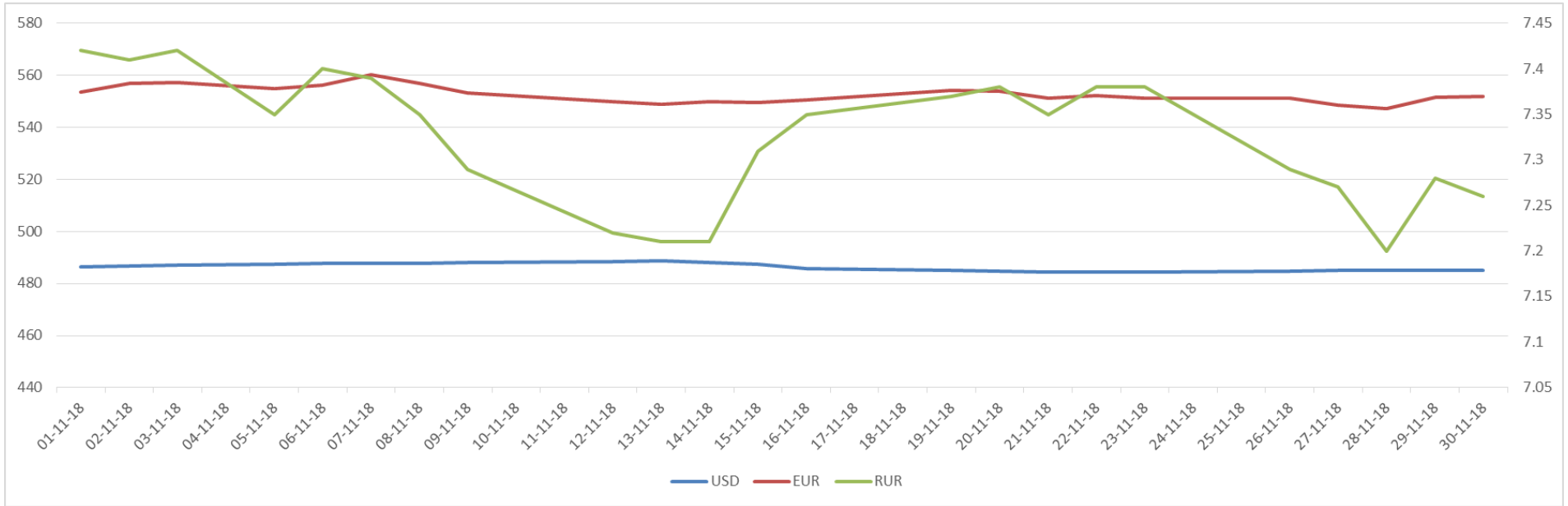
Գծապատկեր 9. 2018թ. Նոյեմբեր ամսին Ներբանկային արժուրային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Ռուբլու փոխարժեքը դրսևորել է անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 1.49%-ով (7,37<< դրամից դառնալով 7,26 << դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազել է 1.61 %-ով(7,45 << դրամից դառնալով 7,33 << դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սարեդը տատանվել է 0,05(նոյեմբերի 29)- ից 0,13 (նոյեմբերի 3 և նոյեմբերի 5) - ի միջև:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալներին, ապա Ռուբլի ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել նոյեմբերի 21-ին՝ 562,704,357 Ռուբլի (7,34 << դրամ փոխարժեքով), իսկ առավելագույն վաճառքի ծավալը նոյեմբերի 27 - ին՝ 193,983,880 ռուբլի (7,31դրամ փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ ռուբլին գնվել է նոյեմբերի 3-ին՝ 161,441,489 ռուբլի (7,33 << դրամ փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել նոյեմբերի 5-ին՝ 49,861,175(7,45 << դրամ փոխարժեքով) ռուբլի:

Ստորև ներկայացնենք նաև ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների դինամիկան 2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում.

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում ռուբլին անկայուն միտում է դրսևորել: Եվրոն անկայուն միտում է դրսևորել՝ առաջին հերթին պայմանավորված միջազգային շուկայի զարգացումներով: Իսկ ինչ վերաբերում է ԱՄՆ դոլարին, ապա այն ևս անկայուն է եղել: